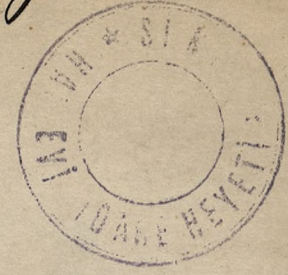
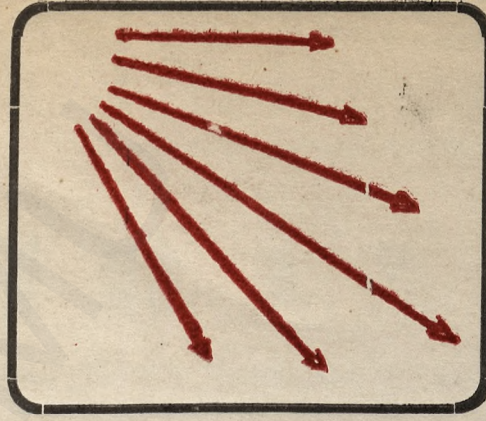

Köycüler. Sıben

DİRANAZ

SINOB HALKEVİNİN AYLIK DERGİSİ

Bu sayımız fevkalâde nusha olarak 24 sahife çıkarılmıştır.

İÇİNDEKİLER

Halkevleri : ATATÜRK ocağı	Ali Par
Bafra gençleri Sinobda... ..	Ş. Sami Kubilây
Cümhuriyet ülkesinin belirttiği canlılıktan... ..	F. Dikmen
Kültürde ileri hareketin verdiği neş'e ve Bafra gençleri ..	A. Ersoy
Sinob tarihi hakkında bir mütalâa	A. Cemil Özalp
Ülkü Yollarında (koşma)	F. Dikmen
Ayrılış	Beria Y. K.
Hep O	İ. Öztürk
Bir asker mektubu	Ş. S. Kubilây
Üçüncü Türk dili kurultayından Ötürü	Ferid Dikmen
Biz Türküz	Oğuz Özdeş
Biz kimiz	F. Dikmen
Atatürk Türkiyesi Çocuklarına	Oğuz Özdeş
Unutma	Mustafa İhsan
Serenat	Beria Yurdakul
Çocuk mektebi	Ali Ersoy
Kısa Haberler	***

SAYI - 8

31 Ağustos 1936

İmtiyaz sahibi: Sinob Halkevi İdare heyeti

Neşriyat Direktörü: Ali Par.

Basıldığı yer: Sinob İl basımevi.

DIRANAZ

Ayda bir dafa çıkarılır, Sinob Halkevi kültür dergisidir.

Dergimize gönderilen yazılar geri çevrilmez.

Atatürk Diyor ki: (8)

Hatta iktidar sahipleri şahsî menfaâtlarını müstevlilerin siyasi emellerile tevhit edebilirler. Millet yoksulluk içinde, zarûret içinde harap ve bitap düşmüş olabilir.

Halkevleri: ATATÜRK Ocağı

Bafra Halkevi gençlerinin Sinobu
ziyaretlerinden

Ali Par

Yurd bilgisini yayım için kurulan bu ocakta gördüğümüz ve göreceğimiz millî varlığımızın yüksek amaçlarını toplu olarak bilmek ve bu bilimi yurdumuzun her tarafında gözetmek korumak ve ilerletmektir. İşte evimizin tuttuğu bu yolda ilerlemek için güttüğü plân evimizin göksünde ve kalbimizin üstünde taşıdığı Atatürk'ümüzün çizdiği altı oktan ibarettir ki bu okların gösterdiği yollar Türk yurdunun her yönünde büyük aşk ve iman uyandıran bir öncüdür.

Asırlardanberi ülkü duygusu ha-ret kalan millî varlığımız bugün Atatürk'ün kurduğu bu yuvaların içinde sevinçli bir kaynaşma ocağı olmuştur. Bunu gören ve anlıyan Türk ge çliğı müttemadiyen buraya koşuyor ve yüksek duygularını buradan alıyor. Bunda uzak ve yakın aranılmaksızın her Türk bu altı oklu meş'a-

lenin ziyasından yüzünün nurlandığını görmek istiyor ve içine atılıyor. İşte dün yine Bafralı genç kardeşlerimizin bu yangının verdiği sıcak millî kaynaşmasıyla anlaşı, sevindi, oynadı ve güldü

Bunun şahidi olan Sinob Halkevimizin pek ruhlı bir sevinçle kalbi çarptı. Bu duygu ile amacına ulaşmak için daha ziyade çırpınmanın kendine pek yüksek bir ödevin verilmiş olduğunu anladı.

Atatürk: Evlerimizi, ocaklarımızı aydınlatan bu senin meş'alenin ruhî ziyası altında topluyuz. Türk genci bunun gölgesinde kalmıyacak yalnız Bafra değil bütün yurdumuzun gençliği ile el ele verip bu parlak âlemin altında daima bir ve toplu bulunacağız. İçtiğimiz andları her gün tekrar-larken senin ocağından senin evinden yeni yeni duygular alan bu gençlik ayrılmaz. Ayrılmaz. Ayrılmaz.

Bafra Gençleri Sinobda ...

Ş. Sami Kubilay

Geçen sene hemen bugünlerde ; Sinob Halkevi gençleri Bafrayı ziyaret etmişler, ve orada Halkevinin misafiri olmuşlardı. Müsamelereler vermişler, maç yapmışlar ve güzel Bafrayı ve muhitini tanımak fırsat ve iştiyakını elde etmişlerdi..

Bu Ağustosun on beşinci Cumaertesi günü gelip, on yedinci Pazartesi günü avdet eden Bafra Halkevi mensupları Sinoba iadei ziyaret etmişlerdir. Ve Sinobda verdikleri Temsillerile yaptıkları Maçlarla Sinoblular ve aynı gaye uğrunda yürüyen, çalışan, aynı amaca doğru akup giden Halkevimizin mensupları üzerinde derin, sarsılmaz izler bırakmışlardır.

Samsun ilinin yegâne İlçesi olan Bafranın delegelerile ve Halkevi mensuplari, Sinobluların ve Halkevi mensuplarının köşkte tanışup görüşmeleri, hiç şüphe yok ki ülkümüzü besleyecektir. Kültürel, ekonomik, sosyal ve soysal sahalarde oynayacağı roller ve yapacağı derin ve silinmez izler bırakacaktır. İşte bu gün bu iki kardeş şehir gençliği ve halkı üzerinde bu roller yapılmış ve izler belirtilmiştir.. Bu memleket ve vatan için büyük bir kazançtır. Bu kazancınızın değeri sonsuzdur. İşte gençlik çalışıyor..

Yakından uzağa doğru başlıyan bu güzel akın, bir zaman sonra görülecek

ki vatanımızın güzel köşelerinin bir çok yerlerle tanışılmış ve görüşülmüş olacaktır. Gençlik ve ülkü yolunun yolcuları yekdiğerini böyle tanıdıkça hiç şüphe yok ki bundan çok faydalanacaktır. Yazın Kastamonuya, Çankırıya, obir gün Trabzona ve Erzurume, Vana ve daha obir gün büyük idealinizin meş'alesi ve büyük ülkümüzün kaynağı Ankaraya gideceğiz.. Ve bu köşelerin gençliğini de, Sinob şehrinin sıcak koynunda ve Halkevimizin samimi ve ulvî çatısı altında kaynaşırken göreceğiz.. Bu ne büyük saadet!..

Osmanlı yönetkesi zamanında şüphesiz böyle şeyler yoktu ve memnu idi. Korkak, hain, evhamlı ve siyasi hünkârlar böyle güzel hareketlere set çekerler ve gençliği öldürürlerdi.

Dün gece gözlerim sevinçden yaşarmış, bileklerimin vuruşu ve kalbimin döğünüşü başkalaşmıştı. Koca Parkı insandan bir divar gibi baştan başa kucaklıyan, inkılâpçı halkın hayranı oldum.

Sevgili yurtdaşlarım; verilen Temsili bir kelime kaçırmadan ve bir jest, gaip etmeden derin bir ilgi ve vecitle hayran ve heyecanlı bir surette seyir ediyorlardı.

Bin beşyüz halk bu şehrin üçde biridir. Gecenin saat birine kadar onları heyecanla ayakta tutan kuvvet, memleketin Cumhuriyetten nasıl bü-

yük feyizler, nimetlerle ilhamlanıp nurlandığını bir kelime ile uyandığını göstermesi itibarile, istikbalimize çok emin ve vekarla bakdırabilecek bir keyfiyettir...

Halkın nurlu gözleri, bir öğretmen arkadaşımızın muvaffakiyetle alıp bashedığı « Sönmeyen ümit » piyesini nasıl derin bir nüfuzu nazarla seyr ettiğini ve ne güzel intiba ve intibahların koca parkı doldurduğunu söylemek bana bir borçdur. Vicdan, ve va-

zifenin ne demek olduğunu, bu piyesde mevcuttu..

Bafra Halkevi gençleri aynı heyecan ve olgun varlıklarla Sinob Halkevinin ve gençliğinin birer taktirkârı ve hayranı olmuşlardır.

Büyük ve aziz Cumhuriyetten her şekilde feyiz ve nur olan bu güzel yurdun çocukları ellerinde tuttıkları ilâhi meşeelerile cehlin, zulmetin karanlıklarını delip yirtacaklardır. Var olsun Kurtarıcı ve Yaratıcı ve onun çocukları...

Sinobamıza gelen İsportmen Bafra gençleri Sinob Voleybol takımımızla Parti başkanı ve İlbaşımız Süreyya Yurdakul hep bir arada

Cumhuriyet ülkesinin belirttiği canlılıklardan Bir örnek daha

Yazan : Ferit Dikmen

Bafra Gençlerinin Sinobu ziyaretleri
dolayısıyla

En küçük bir gösteriş ve yapmacık duygusundan gönlümüz ve ruhumuz tamamen uzak olarak haman şuracıkda ilk sözümüz şu olacaktır ki hal ikaten ve cidden çok yerinde ve özlü olarak yapılmış bulunan güzel işlerden biriside şu (Halkevleri) nin kurulmuş olmasıdır. Her yerde herkesin günden güne görüp, anlayıp, ısındığı ve mukaddes çatısı altında toplanmakta bulunduğu Halkevlerinden böyle bir vasıfla bahsedişimizin sebebi, o teşkilâtın, o kurumun, büyük, ulusal bir ihtiyacın karşılığı olarak, ötedenberi halkın üzerinde, ruhunda, şuurunda taşıdığı, beslediği bir takım hayatî ilki, bilgi ve ülkülerinin kendi alanında, kendi özel çevre ve hududu içinde belirmesinde, belirtilmesinde en önemli etke ve müessir olması keyfiyetidir.

Yazımızın temeli ve bundaki erkemiz, Halkevlerinin kendi varlığının müsaadesi derecesinde muhitine, çevre ve yüresine dürlü yünden asifli işler görürken bilhassa yakın şehir ve kasabalar arasında tanıtma ve tanışma gibi çok gerekli bir konuyu başarmış ve kurtarmış bulunmasıdır. İşte nasilki, geçen yıl, Sinob Halkevinden bir gurup (Bafra) gitmiş, maçlar yapmış, ulusal temsiller ver-

miş, tanışmış, görüşmüş, soysal ve sosyal hayata velevki küçük ölçüdede o'sa, bir ödev görmüş, yapmış ise bu yıl dahi (Bafra) Halkevi gençlerinden mürekkep, bir gurup, aynı karşılık ve güzel duygularla Sinobumuzu, Halkevimizi ziyarete gelmişler, bu anda Türklük ülküsünün yeni bir belirtisini göstermişlerdir. Biz ancak, şu satırla o gelişin ve o güzel gezintinin safhatından aldığımız tatlı, umumî duygularımızı burada okuyucularımıza — küçük bir çerçeve içinde — arz etmek istiyoruz: Bu konuda, şahsen özel olarak bir çok iyi duygularımız ve hatıralarımız varsada, burada onları geçerek, yalnız Halkevlerinin kuruluşunun halk ve gençlik üzerinde nakadar derin ve hayırlı izler ve eserler bıraktığını kısaca bildirmek yolunu üstün bulduk.

Kavuşmakla, erişmekle candan, gönülünden öğündüğümüz Cumhuriyet hükümetimizin, her yıl, her gün değil, hatta her an ve saat durmadan yurcu şenletmek, ulusu yüceltmek, eskiliği, geriliği, kötülüğü gidermek, atmak ve kaldırmak yolundaki çok büyük ve eşsiz, önlü başarıları gün gibi meydandadır. Bunların yerine yük-

seltici, ileri götürücü, uyandırıcı, bilgili edici, kımıldanış ve canlılıklar sunucu ülkülü yol almalarında yine meydandadır. Burada ancak, geçmiş yılların ve günlerin hatıralarına dalalım ve ondan sonra bu günlerin, bu iriştiğimiz yüceliklerle dolu günlerin önemini, önemliğini bu suretle daha eyi ve etraflı olarak kavramış oluruz:

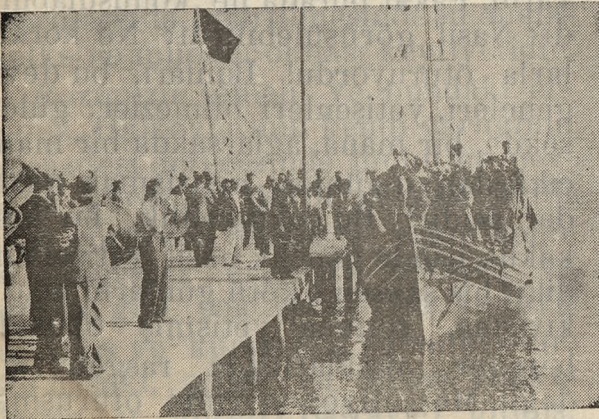
Bunun içinde önce bir misal, bir örnek arz edelim. Bu milleti, bu devleti yıllarca, zulmle, istidatla bunalıtan, inleten saltanat idaresinin mesele abdulhamit devrinin mektep ve gençlik terbiyesine şöyle bir göz gezdirelim: O günlerin ilk mekteplerinde ve hatta rüşdiye denen sınıflarında kıraat ve tarih kitapları nakadar boş ve hafif idi, verdiği bilgi nakadar kıt idi. Bunu, o günlere yetişmemiş olanlar bilmezler, bilhassa yurt bilgisi ve tarih sahifeleri pek basit geçirdirilmişti. Ondaki yüksek sınıflarında bu derslerin talebeye verdiği bilgi de pek fazla farklı değildi. O kitaplar halen şurada burada, elimizde bulunmaktadır. Bir göz gezdirmek bu acıklı vaziyeti isbat eder. Binde bu güne, bu günün gençliğinin okuduğuna bakalım. Bunda elbette büyük yenilik ve ilerleyiş hemen görülür. O zamanlar, kabiliyet ve istidatı olanlar hususî bilgi ve incelemelerle beraber bir şeyler elde edebilirlerdi. Sonrada pek azı yüksek mektebe gider, dürlü yüksek mesleklerden pek azına rağbet ederlerdi. Yetişenlerde tabii o nisbette az idi. nice zekâlar, nice müstait gençler sönük bir yaşayış, köhne bir düşünüşle adeta canlanmaktan, nurlanmaktan korkar, hatta korkutulurlardı. Nice cevval, faal, zeki, başımece dimağlar, basit işlere girer, teşvik görmez, alâka gösterilmez, yükselmesi tesadüfe

tabi olurdu. Ne muhit kendisinden, ne kendisi muhitten bir şey almadan alamadan, şu günahdır bu değildir, şu caizdir, bu sevabdır, ya değildir... gibi bir çoğu yerinde olmayan düşünce ve münakaşalarla küsgün, çekingen, ürkek, ve hatta yolda rasgeldiği büyüğüne, öğretmenine nasıl selam vereceğini hakkile yapamadan tuhaf bir halde — ve fakat şüpesiz o zamanında kendisine göre eyi terbiye ve telkiatı bulunmakla beraber — hayattan tam bir duygu ve tat ve bilgi almadan sönüp giderdi. Bunlar hakikattir. Maksat kötülemek değil, olanı, olmuşu bir misal olarak arz etmektir. Bunu bir başka yönde incelemek mümkündür: Gerek yetişmiş ve yetismekte bulunan gençlik için hoş vakit geçirecek, ruhî ihtiyaçlarını tatmin edecek, sosyal yaşayışta güzel duygu, olgun bilgilerle yetişip aydınlanacak, göz ve gönül ferahlatacak bir yer, bir kulüp, velhasıl insanca oturup konuşacak neresi vardı? Belki bütün osmanlı diyarında bazı himmet erbabının ve temiz gönüllerin — her söze, her şeye mana veren o devirde — açtığı mahfel gibi, kulüp gibi yerler vardı. Fakat burada ne konuşulabilirdi? Nasıl görüşülebilirdi? Ne korkularla oturuyordu! Bunları, bu devir gençleri, yetişenleri bilmezler. gülersekde, bir mana, ağlarsakda bir mana çıkarılan o günleri hatırlamak nakadar acıdır! Bu çekingenlik, bu korkaklık içinde gençlik nasıl yetişebilirdi? biz şahsen o kötü günlerin ancak kıyasına, sonuna yetişmiş olmakla beraber artıklarınada rasgelmedik değil. Meşrutiyet devrinin oturmayan, bir dürlü yolunu bulmayan, bulamayan, bocalayıcı gidişleri arasında milleti hırsızca soktukları (Harbî u-

mumî) felâketlerinden doğan bir ışık, Nurlu bir baş; bize bu günki canlı yaşayışlı, onlu yürüyüşlü kutlu günleri getirdi. Getirmekte kutlu bir öncü oldu. Nur doğdu, karanlık silindi, hak geldi, batıl dulundu. zulmun, korkaklığın, miskinliğin yerini, hakiki insanlık, doğru düşünüş, irfan ve iz'an tuttu. Koca bir acunun gözü önünde yeni bir evren, bir cihan belirdi:

Türkiye Cumhuriyeti: Bu Cumhuriyetin elile de yeni bir kalkınma ve gençlik hareketi doğdu. Halkevleri teşkilâtı halk sevindi, can sevindi. Gönüller, gizli toplantıdan, çekingen bir yaşayıştan, canlı bir hayata, temiz bir toplanışa kavuştu.

Her Türk, her yurddaş, ilgisi ve bilgisi, kavrayış derecesinde, istidadına göre vükselecek bir alana sahip oldu, bu alanda (ülkü) alanıdır, (insanlık) meydanıdır. Eskiye göre, bu ne büyük bir ilerleyiş, ne güzel bir davranıştır? Bu arada eğer eksik ve noksanlar var ise, görülüyorsa, bu da elbette onarılacak, tamamlanacaktır. Oyle günlere kavuşacağız ki, bugünlere bakıp beğenemeyeceğiz, ne kadar noksanımız varmış diyeceğiz, daima daha aydın ve daha uygun can [ata-

Bafra genç kardeşlerimiz Park iskelesine çıkarken

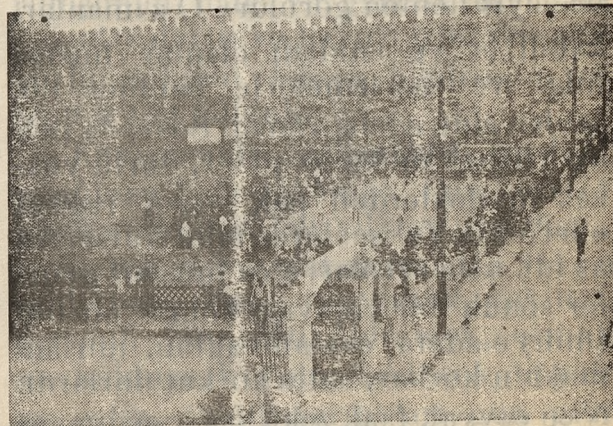
cağız, koşacağız, bu yüce günleri şimdiden görür gibi oluyoruz. Bunda asla şüphemiz yoktur.

İşte ileride daha ziyade şanlı ve canlı olarak belirecek bu yaşayışın, ilerileyişin teeligâhı, bu (insanca) hayattan nasib almanın merkezi, yuvası (Halkevleri) dir ki son Sinob ve Bafra gençlerinin karşılıklı birbirlerini ziyaret etmeleri, maçlar yapmaları, temsiller vermeleri yeni bir inanın, özlü bir imanın canlı meyvelerini göstermeleri, hep bu hızla, verimli görülüşün sonuçlarıdır. Bu gezilerin, bu tanışmaların daha başka yönde çok büyük iyilikleri, faydaları varsada biz burada ancak bu kadarını arz etmekle iktifa ettik.

Sırası geldikçe bu konuda daha özlü yazacağımız, bu yoldaki canlılık ve yüce varlıkları daha güzel bir surette şu sayfalarda belirtece belgelerimiz (1) vardır. Şimdiden bizi bu ay-

(1) Delil, vesika

dın günlere ulaştırın, bu özlü canlılıklara kavuşturan o eşsiz ve çok ünlü Başbuğumuz, Önderimiz, ATATÜRK'ü hak varetsin, yasatsın diyerek yazımıza son veririz.

Bafra — Sinob gençleri Voleybol maçında

Kültürde ileri hareketin verdiği neş'e

VE

Bafra Gençleri

Ali Ersoy

Yirminci asrın sosyal faaliyetinin bütün bransları ilim ve fen terekkiyatı çevirmiştir.

Her memlekette cemiyet ürgülerindeki çalışmalara fen ve ilim bilgisi ile düzen verilmektedir.

Şimdi bütün cemiyet efradının sosyal faaliyette düzen ile ileri gidip muvaffakiyet kazanması için ilmi bilgi ve bedenî kabiliyet itibarile eyi yetişmiş olmaları lazımdır.

Bunun için bizde bütün ileri milletler gibi halk kültür örgüsünü genişletmekte devam ediyoruz.

Devletin kültür teşkilâtı dışında da ulusal kültürün yükselmesi için Halk-evlerimiz hararetle çalışıyor ve Türk gencini elinden tutup bu ideale doğru getiriyor.

Türkiye Cumhuriyetinin her tarafında Türk gencinin bu ideale müteveccih yaptığı seferberliğin zaferle tetevvüceylediği görülmektedir. Geçen gün Sinobu ziyaret eden Bafra Halkevi Gösterit ve Spor şube'lerine mensup gençler bu çalışmaların oraya mahsus canlı bir şah eserini gösterdiler; Filhakika karşılaştığımız ve bir kardeş hissiyle bağrımıza basdığımız bu aziz müsafirler Bafra gençliğinin gür kapasite ve zekâ menbaından fışkıran asrilemiş bir zümresi idi.

Bu güzide zümrenin Sinobu ziyareti cidden Sinobluların memnuniyetini celb eyledi. Ve Sinob gençleri bundan dolayı his ettikleri memnuniyetlerinin

derecesini parlak ve coşkun tezahuratla gösterdiler. Bilhassa müsafirlerimizin şerefine bütün halkın iştirakile tertib edilen istikbal ve teşyi merasiminin arz ettiği manzara halkımızda bu umumî yürüyüşte beraber olduğunu gösteriyordu.

İşte Halkevlerimizin tertip eylediği bu seyahatlar Türk gençlerinin vatan hakkındaki coğrafi ve tarihî malumatlarını artıracak gibi vatandaşlar arasındaki içtimai münasebet ve sevgiyi kuvvetlendireceğinden dolayı çok enteresandır. Hele her adımda seyahatın nezari dikkatini okşayan manzaralar ve cazibeli mevzular irae eden Sinob gibi Miladdan evvel mevcut ve meşhur bir şehrin seyahatından veya seyahat edileceğinden bahs olunursa bunun faydasının nekadar geniş olacağını düşünmeğe lüzum kalmaz. Filvaki Sinob, sanayi nefise erbabile asarı atıka meraklılarına cidden pek çok istifadeler temin edecek asar ile doludur. Bu eserler ilk çağdan zamanımıza kadar gelip geçen tarihsel vak'aların canlı ve merak verici birer şahididir.

Diğer cihetten seyahatı sırf tenez-züh maksadile icra edenlerde Türkiye'nin bir cennet gibi latif olan bir köşesinde âsûde tahayyülata, şairane düşüncelere müsait yerler, manzaralar bulacaklar ve limanın sakin sularında istedikleri gibi temiz banyoluklara abuhayat gibi sulara, saf havaya kavuşarak pek mesudane dakikalar geçireceklerdir.

Sinob Tarihi Hakkında Bir Mütalâa

Karasu Kamunbayı
A. Cemil Özalp

327 senesindenberi Sinobu tarihten arıyorum ve ben tarihde Sinobu ararken tettebbü saham olkadar genişletiyordu ki elime aldığım her tarih (sen gerçi bir memleket arıyorsun fakat bu arayış şekliyle hem aradığın memleket ve hem de karşına fedakâr ve kahraman koskoca bir millet çıkacak) diye bana ilâhi duygular veriyordu ve ben bu ilâhi teşvikle günden güne genişliyen sahamın herhangi bir bucağına baksam dimağ ve gözlerime yorgunluk vermiyen nurlu yollar görüyor ve bu yollardan muvaffakiyetle yürüyordum ki bu sahada her attığım adımdan idindiğim menfaatleride hazine-i dimağıma itinalı bir intizamla yerleştirmeye çalışırken rehğüzârımda sakallı, bıyıklı, genc, ihtiyar muhtelif uruk ve akvamdan pek çok kimselere tesadüfle bunlardan seyahatlerinin sebebini ve idindikleri menfaatlerin kıymet ve ehemmiyetini soruyor ve bu hususta notlar alıyorum ve ben bu seyyahlarla temasdan daha çok evvel şarktan, garba, şimalden, cenuba akın akın göç eden muhacirler, askerler görüyor ve bunlar arasında arasına cenk ve cidalide seyretmiş bulunuyordum ki bunlar Eskita ve sahillerinden akın eden muhtelif Türk kabaili ve komşuları akva-

mı saire idi ki bu muhaceretleri sırrsile Roma, Bizans, Arap, Acem Hükümetlerinin sureti teşekkül ve bunların orta ve küçük Anadoludaki vakit vakit cevelanlarıyla Rus Bulgar, Ermeni hatta Alman, Hit, Çin ve Mısır tarihlerini diğer akvamın tarihlerine nisbetle daha alâkalı bir şekilde tetkik ediyor ve bu yollardan yürümeyi gayeye vusül için daha ziyade emniyetli buluyordum.

Netice itibarile de böyle oldu Sinob ve kal'asını ilk defa vücade getirenlerin Türkler olduğuna şüpheden azade itmi inanım kuvvet buldu ve Türklüğün tarihi varlığı ile sabayi ilim ve fende gösterdiği yüksek liyakat ve mevcudiyetini artık tarihen görmüş bulunuyorum. Şimdi bahtıvarım ve vasıl olduğum gayeyi mehaz ve meknus asar göstererek bu sütunlarda isbata çalışacağım. Yalnız evvelki yazılarım hatırdan çıkarılmasın.

Ani bir işin zuhurile geçen günü hazaini tarih olan Sinoba geliyorken senelerden beri beni meşgul eden o muazzam surları gördünce bu asarı kahramaneyi vücade getiren Türk pazularının kuvvet ve kudretine hayret ediyor ve bu asarın yanlış olarak Kikloplara atfolunduguna da hak veriyordum.

Hürmetle eğilerek kal'a kapısından içeri girdim ve baktım ki halk pürzevk ve neş'e ilâhi bir kaynaşma var. Sokaklarda gezinti çok ve park her zamanki gördüğümünden daha fazla kalabalık, göğsü kurdeleli bir takım gençler halk arasında güler yüzle dolaşüyor kadın erkek ve bilâistisna her gördüğüm ferdin göz'lerinde ilâhi bir beşâset runemu misafirlerimiz var. Bafralı kardeşlerimiz geldi gibi kelimelerde tamamilen kalbden gelen bir sevinçle Sinobluların lisâından duyuluyordu.

Ben bu kardeşce kaynaşmayı bizat görmekle yükselen iftihar duygularımı emsali namesbuk bir hüsnü tesadüf olarak defteri hatırate geçir-

dim. Çünkü bu gibi ziyaretler ve gençlik kaynaşması Türk gençliğine has olan memleket ve milliyet seveciliğinin çok kıymetli ve ehemmiyetli bir nişanesi ve istikbale doğru atılan hatvelerin de temadisi arzu edilen emniyetli bir hareketidir.

Artık sayın misafir ve kardeşler teşyi ediliyor ve taliin mükâfatı olarak bu alaya bende karışmış bulunuyordum. Müsaferet ve ayrılık hissinin tarafesinde bıraktığı sanımi intibai pisikolojik bir nasir ve nazımda olsa tasvir edemez. Yalnız bunun verimli nişanesi istikbalin kültürel ve iktisadî sahalarda görülecektir. Varolsun Türk gençliği.

(Tarih devam edecektir)

Sinob — Gerze Halkevi Spor kolu gençleri bir arada

Ülkü Yollarında

Halkevlerinin Yüce
Kurucusuna

KOŞMA
Ferid Dikmen

Hasretle beklenen sevgili gibi
Geldiniz Sinoba (Bafra) gençleri(1)
Her yanda kuruldu sanki şen yapı
Doldunuz her günle (Bafra) gençleri

Saatler geçdi çok gözledik sizi
Bekledik rıhtımda halk o'du dizi
Selam'la çınladı yurdun her yüzü
Aldınız sevinçle Bafra gençleri

Uzaktan hep bob, bob ederken motor
Dedik uzamasın, hemancek getir
Çok sevgi sunar çok, şu bir kaç satır
Bildiniz ey sayın Bafra gençleri

Candan bir ilgiyle el verdik size
Siz dahi hoş tutup geldiniz bize
Tesadüf e'mesi hoş oldu yaz'a
Daldınız, yüzdünüz Bafra gençleri

Gençlige (Halkevi) kutsal bir yuva
Girer çalışırız hep seve seve
Ülkü bağlarında gençliği ava
saldınız billahi Bafra gençleri

Türklük aşkı ile coşgundur her er
Bu aşk la gönülden her gaygu gider
Azacık kalmışsa birinde keder
Si'diniz, attınız Bafra gençleri

Her yanda açılıp ülkü gülleri
Ne güzel dinledik tatlı dilleri
Sıklayın var ise kötü halleri
Deldiniz, deşdiniz Bafra gençleri

Sizi hiç unutmaz şu (Sinob) ... liman
Ruhlar hep kaynaşdı (Emirik) heman
Demek ki gönüller andıkça her an
Kaldınız burada Bafra gençleri

(1) Bafra Halkevi Spor ve Temsil heyetinin Sinobu ziyaretleri dolayısıyla.

Ayrılış

Bu ayrılışdaki sızı ne bir ana gidişine ne bir kardeş ayrılışına ne bir sevgiliyi yollayışa benzemiyor. Bunların hepsini tatdım hepsi zaman zaman bana çok acı vererek benden geçtiler.. Fakat hiç birinde ta içimden beni yakan bu sızıyı duymadım.. Sen benim için nesin? Bu saydığım kıymetlilerimden dahamı üstün yakınsın ki dün bir yabancı bir uzaktın.. Bu günkü gidişinde dünkü uzaklığın gibi tabii.. Fakat ben dündenberi nasıl bu uzaklığı yok ettimde bu yakınlığı yarattım.. Ve her giden yok olan şey gibi bu gün sende bana dünden yakın. Daha çok benim... Daha çok kıymetlimsin.

Beria Y. K.

Sinob Tayyare kurumu idare heyeti üyesinden Ali Parın Hava hücumlarına karşı korunma çarelerini köylülere anlatıyor

HEP O

I. Öztürk

Ünye Ortaokul Türkçe
öğretmeni

Ölüye can veren o,
Kalbe heyecan veren o,
Çok şanlı bir tarihe
Bir başka şan veren o..

Ne Sezar, ne İskender!..
Onun gibi pek ender..
Sorunuz tarihlere:
Eşini görmedim der!

Eşsiz bir güneştir o!
Kalplerde ateştir o!
Mucizeler yaratan,
Tanrılara eştir o!!!

Kalbimizdir otağı,
Tarihimiz yatağı,
Çünkü o kurtarmıştır,
Bu mukaddes toprağı!..

Sinob - Gerze Voleybol maçında ateşli gençler topu havada bekleyolar

Bir Asker Mektubu

Ş. Şami Kubilây

Sevgili anne

Son ayrılığımızda müşfik busele-rine karışan göz yaşları arasında, mü-fekkeremde dönen sözleri bana söyle-memiş ve o ateşli ruhunu bir teselli nağmesile serinletmek imkânını bula-mamıştır. Çünkü buna o zaman benim de ihtiyacım vardı.

Bilirsiniz ki erkekler büyüyünce askere çağırılırlar. Bu daveti kabul etmek bizim gibi Türk erleri için en ünlü ve en mutlu bir ödevdir.

Bugün şu mübarek silâhı omuzla-rımda taşıdığım için kalbimde çok büyük bir sevinç duyuyorum. Anne anne size hit b ediyorum. Bu sevinci benden iki kath fazla duymak da sizin bir hakkınızdır. Çünkü siz beni dün-yaya getirmemiş olsaydınız, ne ben bugün bu şerefli silâhı omuzlarımda taşıyacak ne de siz bu iki kath üne sahip olacaktınız. Senin için ne mutlu Anne....

Anne, vatanın her köşe ve buca-ğından gelen kardeşlerimle bu vatana hep beraberca hizmet ediyoruz. Her biri arslandan farksız olan bu kardeş-lerime derin bir gönül bağile bağlan-dım. Aklımda hep ecdadımın hudud-lardan hududlara koşan atlarının çak-maklı nal sesleri ve bu aziz yurdu korumak için atılan silâh mekanizma-larının şakırtıları esiyor. Bu mübarek çatıya girince insanda her nevi koku-

lar değil en hafif bir ürpermenin bile tesiri kalmıyor.

Bugün işte dünden çok cesurum ve daha çok kahramanım. Bu herhalde ecdadımızın bize miras bıraktığı o asil duygulu kanın nesip bir çarpıntısı olsa gerektir. Talim yaparken kalbimde geniş bir esaletin çarkları dönüyor, ne yalan söyliyeyim bu kisveden hariç etrafimdakiler bana küçük görünü-yorlar. Herhalde şu toprak renginde olan ve toprak kokan bu elbisede bambaşka bir kudret var.

Anne anne, neden insan asker olunca daha cesur ve daha çok atılgan oluyor bilmemki... Mektepte hocala-rım, hayatta vatanperver arkadaşla-rım, evde rahmetli babam, bana anla-tırlar ve derlerdi ki: Askerde insan arslanlar gibi cesur Hürmüz gibi asil olur. İtiraf edebilirim ki ben o vakit bu sözleri yarım bir kulakla dinlemiş, adam sende işte söyliyolar hükmünü bastırıvermişim... Anne, bugün bu hükmümde ne kadar yanıldığımı acı acı duyuyorum. Bugün beni teselli eden şey, viedanımın emrile ve kanım-daki asil duygularımın bu mübarek silâhımı omuzlamam olmuştur.

Orada iskelede senin iki ellerinden öper ve seni kucaklarken sevinç hıçkırık yaşlarla benim alnımı ve yanakla-rımı ıslatmıştın. Bir anne kalbinin bir ipekten yumuşak, bir barometreden

daha hassas olduğunu bilirim. Arka-daşlarımla vedalaştım, Körk burnunu dönünce bir daha oraya bakamadım. Karşımda Sinob şehri ve Adası artık ilk hedefim olmuştu... İki saat sonra Sinoba çıktım. Parkı ve çarşığı dolaş-tım... Benim gibi Karasu, Ayancık, Boyabaddan gelmiş birçok asker arka-daşlarım vardı, Gece yarısından bir saat sonra Gülcemal vapuru geldi. Bindik.. Vapurda bütün Karadeniz sa-hilinin çocukları vardı..

Anne, biz on arkadaş bir arada güle oynuya iki gün bir gecelik yolcu-luktan sonra İstanbula varmıştık. Sa-yılamıyacak kadar çok şamandıralara bağlı vapurların arasından geçtik ve gene sayılamıyacak kadar, çok mina-relerin gök yüzüne uzandığı bir büyük ve kocaman şehir olan İstanbulun Ga-lata rıhtımına vapurumuz yanaştı ve biz çıktık ve bir gün sonra da "...." daki kışlamıza gittik. Orada "....." kadar asker vardı.

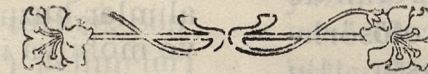
Bölüğümüz efradının on gün içinde hemen yarısından ziyadesile tanıştım. Size samimi arkadaşlarımla Pazar günü Yeniceami havlusunda a'dırdığım

bir resmi gönderiyorum. Evdeki re-simlerimle bunu karşılaştırırsanız çok iyi etmiş olursunuz. Bilirsiniz ki hiç yalan söylemez. Tabii retüş dediklerl ve biraz şişmanca ve gençce gösterir şeyi de yaptırtmadım..

Tabii bir askere böyle şeyler esa-sen uymaz. Her ne ise sözüm şu ki yolculuğa yer ve meslek değiştirmeme rağmen on gün gibi kısa bir zaman içinde ne kadar büyük bir farkla top-landığımı ve gözlerime dolan şimşekli ve ateşli bakışlarımın serara ve kıvıl-cımlarının nasıl döküldüğünü bir ba-kışta hemen görüp anlıyvereceksiniz. Subayımız önyüzbaşı Bay N. Erdem bütün subaylar gibi çok kibar ve ciddi. Vazife resmiyet ve hususiyetin ne de-mek olduğunu çok güzel öğrendik... Bulduğumuz semtin havası ve suyu pek güzel. İstanbul ayağımızın altında zaten askerliğin ayağının altında olma-yan ne varki... Kardeşim Dursunun, kızkardeşim İmahanın gözlelerinden, sizinde sevgili ellerinizden öper mektubunuzu beklerim sevgili ve saygılı anneciğim....

Oğlunuz

Hayat

Yazan: Ferid Dikmen

Üçüncü Türk dili kurultayından

Ötörü

Ne güzkl (İl) imiş ilimiz bizim**Ne güzel (Dil) imiş dilimiz bizim**

Büyük Türk Atalarımızdan (Gül Tekin) ve (Bilga Kağan) adlarına milâdi (732) yılında, yani İslâmiyetin ilk doğduğu sıralarda, Hıristiyan devrinde Türkistanda dikilmiş olup (Orhon) ırmağının şarkında keşfedilmiş bulunan Orhon abideleri—kitabeleri hakkında bugün, (bu ilmin mütehasısları, uzmanları sayesinde) malûmatımız vardır.

Bu tarihî abideler, pek eski (Orhon) yazısı denilen yazı ile yazılmıştır. Bulunan ve keşfedilen yer, Karakurum şehrinin yakınlarındadır. Bulanlar da (Finlândiya) Türkiyat bilginlerinden (Haykel) ve Rusya ülemasından (Radlof) adlarında iki zattır. Türklükle ilgili konular üzerinde her ikiside büyük ünlü uzmandırlar. (Uzman) bunların keşfetmiş oldukları kitabeleri okuyup manasını anlamak şerefini de (Kopenhag) darülfünnu profösörlerinden (Tomsen) kazanmıştır. Bu abideler edebî bir dil ve ifade ile yazılmış, öz türkçe sözlerle bezenmiş ince anlamlı, türklük duygusile dolu görülmüştür. Bu bahsi burala bırakalım: Son asır ve son yıllarda hız alan Türklük ceryanının en canlı, en önemli yollarından biriside şu konuştuğumuz, yazdığımız türkçemizin, yabancı söz ve deyimlerden ayırd edilerek aslındaki, üzerindeki güzelliğini, genişliğini, başlı başına derin bir dil

olduğunu belirtmek ve belli etmek hareketidir. Bu öyle önemli ve gerekli ulusal bir işdir ki bu akışa, bu gidişe katılmamak mümkün değildir. Yüce Türk ulusunun, yüce, ince dilinin güzelliği dururken, karışık sözlerle ifade edilmesi ne kadar yazıktı. İşte diğer alandaki özlü ilerleyişler arasında bu türkçe dil meseleside temelden başarılmak ve kurtarılmak istenmiş, bundada yine o büyük, o eşsiz önderimiz (Atatürk) öncü olmuş yıllarca önce yine türk büyüklerinin, dil bilginlerinin bu yönde ve bu yoldaki dileklerini, isteklerini, canlı görüşlerini, meyveli, ürünlü bir kılıkda yapmağa, yaymağa azmetmişdir ki, bu erke ile üçüncü olarak Türk dili kurultayı, İstanbulda Dolmabahçe sarayında (24) Ağustos 936 Pazartesi günü öğleden sonra, büyük bir heyet ve alimler huzurunda açılır. Eyreti cıya ve mobilya ile ve il malile nasıl öğütülemez, kıvranılamaz ise yad dil ile konuşup, yad duygusu ile duygulanmak ve yazmakda odenlu aykırı bir durumdu.

Yukarda, yüzlerce yıl önce yazılıp dikilmiş ve sonra bulunmuş olduğunu bildirmiş olduğumuz Orhon abidelerinde, şimdi çoğumuzun bildiği, ötedenberi kullandığı (yağı) kelimesi geçiyorki bu (düşman, düşmanlık) manasına kelir. Sonra (Sü) sözü ge-

çiyorki de buda yine kabul edildiği üzere (asker) demektir. Demek bunlar doğru ve yerindedir. Bahsi uzatmamak için küçük bir misal arzettik.

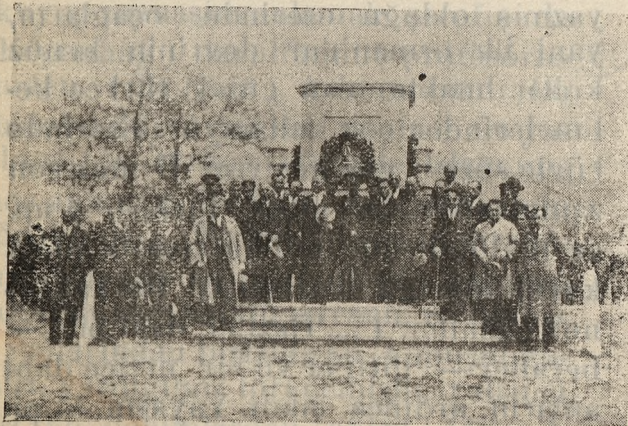
Türk dili incelemelerinin dürlü başarıllıkları arasında öyle güzel, öz türkçe sözlere rastlanılmışdır ki insan hepsini şuraya ince gibi dizmek isteginde bulunur. Bunlardan bir kaç örneki, sayın okuyucularımıza sunalım, bilenler varsada bilmeyenler pek çoktur. Zaten bu türkçe sözlerin bir çoğu yurdumuzun heman her yerinde kullanılmakta, söylenmekte isede bazı yerlerde pek kullanılmadığından kimi kişilerce, türkçe değilmiş gibi yanlış bir zanla karşılandığını gördük. Halbuki ise bu fikir tamamen boş ve isbat-sızdır. Meselâ çok eski eserlerden (Divan lûkatültürk) atlı kitabta (esen esin) sözleri var ki bu yerine göre rûzkâr ve sağık manasına gelir. (Kamuğ) sözü geçiyorki bütün, hep, umum manasıdır ve güzel türkçedir. Şimdi kullandığımız (Kamutay - Millet meclisi) buradan gelir. Topluluk büyüklük, ekseriyet ifade eder. Yine pek eski bir eserde, aynen (neki var acunde ölümden katig) yani dünyada ölümden daha acı ne vardır ki) manasındadır. Ne güzel, ne saf türkçe. Sonra (kocuşmak) (koçmak) kelimeleri geçiyor, Bunlar kucaklaşmak ve kucaklamak demektir. Yurdumuzun bir çok yerlerinde ve hatta Sinop köylerinde bu (Koçmak) (Koçuşmak) aynen kullanılır. Sonra (çimik) ki denizde, gölde, ırmakta yıkanırken kullanılır. Haydi çimelim deyince, o gibi yerlerde yıkanmak, banyo etmek istendiği anlaşılır. Hamamda çimelim denmez yine sonra (Yudum), (arıtım) gelirken, eyice yıkadım, eyice tas-

fiye kıldım, ter temiz ettim. Yine köylülerimizin, o öz türk kardeşlerimizin kullandığı (geysi) sözü vardır ki, bu elbise manasıdır, asıl türkçedir, güzelliği meydanda, bu türkçemiz, şehir ve kasabalarda (osmanlıca) nın bas-kısı altında kalarak, bir çok yerlerde unutulmağa başlamış idi. Bununla beraber köylerimizde öz dil, kendini göstermekte idi. Bir çok, zayıf ve sakat düşünenlerin dediği gibi (kaba türkçe) idi. bir zamanlar — pek yakın güllere kadar — kendinin türk olduğunu bilmeyen, söylemeyen bir ulusun, bir kişinin, elbette kendi öz diline karşı böyle yabancı kalacağı, kerdî varlığına (kaba türkçe) diye aykırı gözle bakacağı tabii idi. İşte bu kötü zihniyet (saltanat) devrinin (kendisile beraber devrilüp süpülen) kötülüklerinden idi. o günler ve o haller, çok şükür ki tarihe karıştı gitti ve böyle olacağıda besbelli idi. Bu öz türkçe yolundaki örneklerimizi, bu işin ne denli gerekli olduğunu bildirmek için batmış osmanlı imparatorluğun kurulduğu ilk asırda yazılmış meşhur bir eserden bazı sözler alarak bir göz daha belirtelim: Meşhur (aşık paşa zade) (tevarihi ali osman) adında yazmış olduğu eserinde ocağların, yani ilk osmanlılar devrinin benüz kullanılmakta olan güzel türkçe kelimelerinden çok kullanıyor. Eserinde böyle sözler çok geçiyor. Demek son zamanlarda bu güzel türkçe, arap, acem dilinin hücumu karşısında adeta kayıp olmağa başlamıştı. Bir kaç örnek sunalım: (... Gaziler dahi bile — beraber — gitti'ler ve bir notice dahi anların ardınca çıktı. Yayasın — piyadesini — ardına tutmuş, atlosun ardına, kap kara pos olup gelir...

Diğer bir yerde : (öyle kızgın — telefât ve zayıf — oldu kim diyor. yine satılır arasında şu öz türkeeler geçiyor: Senin bu pazar ehlinde bir alımkenmi (matlubınmi, alaçağınmi) var.... İnegöl yüresinde (civarında) ve sonra şu sözler var: etrafa okuyucular (daveteiler) gitti. Karaman oğluna, hamit oğluna, menteşe ve saruhan oğluna ve karamoniye isfendiyar oğluna ve mısır sultanına okuyucular (daveteiler) gönderdiler ve evranis gaziye okudılar. S neak beylerinden saçular — bahşışler, hediyeler — geldi. Etrafdan ve mısırdanda elçi (sefir) geldi. Murat han, ülemaya ve fukaraya ulaşırdı (taksim etti) . kendisine komadı... Ağırıklar (ikramlar) ettiler. Konukluk gişilerin (yani misafirlerin) gönlen hoş ettiler Diye aynen yazınakdadır. Burada

şunlarda geçiyor: belirmek, kesin, deprenmek, od, armağan, akın, kılavuz, gerçek, gerek, gücü (nakil veya hicret etmekden, isem (susmak) dan, pür gitmek (tahkim ve takviye etmek) den, yaya, yağ, çaç, (buğday yığı) savaşmak, fifo, (doyum) ganimet, iletmek yani isal etmek, eslemedi yani alınıp etmedi gibi çok güzel türkçe sözler vardırki bu günkü yapılan büyük işde, bu varlığı, bu kaynağı meydana çıkarmak, coşdurmak batılı koğmak, hakkı yerine getirmek demektir herkes bu yolda gereken ödevini başarmaya yönelmelidir. Pek yakın bir zamanda bunun büyük sonuçları görülecek, konsal ereğe kavuşulmuş olacaktır. (1)

(1) Kaynaklarımız Aşık paşa zade tarihi, Necip Asım Orhon kitabeleri, Türk edebiyatı nümuneleri.

Sinob Tayyare kurumunun şehidler anısına Çelenk koyma töreninden

Sinob gençleri kayık yarışlarında

Biz TÜRKÜZ

Oğuz Özdeş
ANKARA

Koşuyoruz bunca yıl utkudan utkuya biz,
Türk gücünün önünde bütün acun eyildi.
Ünlüdür Türk askeri geniş tarihimiz,
Yok açık alımlımızda karadan lekeden iz

Türküz biz.. Anadolu bizim ana yurdumuz,
Türküz bizim çelikten yaradıldı kolumuz...

Kuzeyimizde durdu üç kıta üç bin sene
Yüce (ALTAY) dan aktık yenilik seli gibi,
Kim karşı duracaktır aslan Türkün sesine,
Kim karşı duracaktır yıldırımla esene....

Türküz biz anadolu bizim ana yurdumuz,
Türküz bizim çelikten yaratıldı ordumuz.

Öğre isin bütün acun şanlı tarihimizi
Devlet kurduk çok defa Avrupada, Asyada
Şam ırz utkumuz tarihte dizi dizi.
(Sakarya) da duyulur dinleyin sesimizi....

Türküz biz, Anadolu bizim ana yurdumuz.
Türküz, bizim çelikten yaratıldı kolumuz..

Yurd'dan Sesler:
KOŞMA

Biz Kimiz?

F. Dikmen

Bizim soyumuzu soran can,lara
Özümüz Türk Oğuz kolundan deriz
Güzel yurdumuza giren can,lara
Yolumuz (Anayurd) yolundan deriz

* * *

Şu (Türk'lük) ağacı her yerde bitmiş
Dört yöne uzayıp saçaklar atmış
Gökçen bir gövdeyle acunu tutmuş
Çürümez bir ağaç dalından deriz

* * *

Başlangıç bilinmez, derindir kökü
Bir tarih yaprağın açda bak, oku
Gönlün çok haz eder, nice misk koku
Tanrisel bir bağın gülünden deriz

* * *

En güzel bayrağı açan erleriz
Dost ile düşmanı seçen erleriz
Dağları düz edip geçen erleriz
Suyumuz (Horasan) selinden deriz

* * *

Hep (Türklük) sinmiştir her yola, ize
Dolaş her bucağı, bak, ogula, kıza
Kulak ver aşk ile ırlayan saza
Saçdığı neş'e (Türk) dilinden deriz

* * *

Türk olan övünsün Türklük'le derim
Bu (Türk'lük) aşkını yaysın her kurum
Bu ağaç verecek sonra çok verim
Çayımız öz yurdun gölünden deriz

* * *

Ey gönül nedir bu sendeki kıvanç?
Bu (Türklük) aşkıyla ne bitmez övünç
Niçündür yürekden bu özlü sevinç?
Türk işi, ürünü, bal,ından deriz!

* * *

Kanımda her damla bu aşk'la yana
(Emirik) koşdun hoş, bir koşma yine
Sorsalar öz yurdun neredir? sana
Cumhurun şu (Sinop) ilinden deriz

ATATÜRK Türkiye'si Çocuklarına

Yazan : Oğuz Özdeş
ANKARA

Şanlı asker gibi bekliyor yurdu,
Andırır bakışı ulu boz kurdu,
Öz Türkün Çocuğu çelikten ordu,
Bilmiyen öğrendi tarihten sordu,

Damarında coşkun o asıl kan var,
Yarınki gençliğe bütün acun dar;
İsterse bir anda bin ufka akar;
Önünde uluslar eğilir tapar

Ulu Önder Oktur ATATÜRK çelik yay,
Bu dinç okla yaşar tunç bayrakta ay,
Göğsümüz ilerde dönmeyiz geri.
Ülkümüz herkesten olmak ileri..

Yol verin der ise dağlar açılır,
Türk geçen her yerden ışık saçılır,
Çöllere uğrarsa çimenle dolar
Ey Türk senden üstün acunda ne var.

Sinob Halkevi tarafından yaptırılan sünnette fakir ve yetim çocuklar yataklarında

UNUTMA

Mustafa İhsan
BİGA

Türküm başım göklerde unutmam ki bu vatan
Nice kara günlere esir kaldı inledi
Atamızın toprağa içirdiği al kan
Nice yetim , nice dul hep emanet eyledi

Nice zaman derdi dünya bu vatana bu Türke
Hasta adam bak yatıyor pek yakında ölecek
Atamıza sarılan Türk erile bu ülke
Tarihlere kazıldı gülecek ölmeyecek

Şimdi altın ışık oldu o küflenmiş yüzümüz
Bir bakınca vatana kabarıyor göksümüz
Gül ey şenli rüzgâr gül kurtuldu bu öz vatan
Durma sakın üzerinde bayrağımla dalgalan

Türküm durmam çalışırım unutmam ki bu vatan
Nice günler geçirdi hep gözleri dolu kan
Unutma ki ey arslan neler çekti o atan
Gömerim ben babam olsa bu vatana hor bakan.

SERENAT...

Yazan: Beria Yurdakul

Zeytinliklerin koyu gölgelikleri ya-
vaş yavaş gümüş pırıltılarla bezeniyor;
gölgeler sanki bu pırıltılardan kaçır
gibi teker teker siliniyor. Sandalımız
ayın yaptığı sedef yoldan ilahî engin-
lere doğru bir peri gibi ilerliyor. Göz-
ler ayın bilinmiyen kudretine dalmış
mehtap düşünüyor, kürekler muttarit
ve muntazam hışırtılarla güzel gece-
nin serenatını yapıyor. Kalpler bu ge-
cenin ahengine uymuş sessizliği boz-
mamak için yavaş yavaş çarpıyor.

Tepemizde yıldızlar bir aşk gece-
sinden arta kalan hatıralar gibi bize
bu güzel gecenin şiriyetini okuyorlar...

Gece güzel gece güzel gecenin şiir
aşk perisi ay bize bu güzel gecenin
şirinden aşkından sun, boş kalplerimizi
aşk ve şiirle doldur...

Kıtarlarımız ayın şirinden ilham
aldı; çalıyor, inliyor, haykırıyor, gülü-
yor...

Bütün gece in çığlıklarını iki le-

lime ile hulasa ediliyor; Aşk ve Şiir...
Biz bu kelimeleri billur ay ışıkları al-
tında en güzel pınarlardan çıkan sular
gibi içiyoruz i..çi..yo..ruz.....

Ay bizi bırakıp nereye gidiyorsun
bizim ilham kaynağımız ay bizi bırak-
ma hiç.. kırık..lar.....

Güneş ayı kovaladı, ay kaçtı güneş
yalnız kaldı. Dünyaya gene türlü fena-
lıklar getirdi; güzel gecenin şiriyeti
ile dolan kalplerimize kin ve gayzı dol-
durdu. Kalplerin vuruşu hızlandı; göz-
leri hile bürüdü kürekler suyu bir
makine ahengine zılgiletti, sandalımız
açık denizde bir canavar gibi ilerledi.
Kıtarlarımız suslu yeşil Zeytinlikleri
bin bir hile menbaı koyu gölgelikler
sardı.

Güneş, ayın katili güneş sana nef-
ret, sana neler güneş.....

Şinob Halkevi tarafından Ceza evinde açılan kurslarda mahkumlara bilgi kâadı dağılırken

Çocuk Mektebi

Çeviren
Ali Ersoy

“Je sais tout,” Mecmuasının 15 Mart 1912 tarihli nüshasında münderiç (Şarl Kobba) nın yazısından hülâseten çevrilmiştir.

Kumşumuz Belçikanın mektep terbiyesi usûlünü islahâ başladığını ve bu hususda epeyce ilerlemiş olduğunu öğrendiğimiz zaman, bizde, eyi olma-yan usûlümüzün islâhiyle ciddî olarak meşgul olmağa başladık.

Fakat Belçikada terbiye usûlünün ilerlediğine körü körüne inanmaktan ise oraya gidip gözümüzle vaziyeti tetkik etmek ve yeniliğe ait işleri, vasıtaları araştırmak istedik.

Bunun üzerine « Seon Rator » ile Belçikaya gidip « Anvers » de Bervat coddesindeki çocuk bahçesini ziyaret ettik. Bu bahçe Fransadaki « Garderie » ye müşabihdi. Burada üç yaşından altı yaşına kadar üçyüz kadar kız ve erkek çocuğu bulunuyordu. Bunlar, boylarına göre yapılmış temiz masalara oturmuşlar, kesik tahta parçaları ile küçük evler kapı siperler sütunlar yapmakla meşgul idiler. Çocukların bu işe çok ciddiyet ve ehemmiyetle sarıldıklarını gördük.

Buradan sonra bizi oyun salonuna getirdiler. Salona girdiğimiz vakit bir müebbi piyano çalmağa başladı. Hemen bu dakikada kurdela çenberleri hamil iki alay kız çocuğunun ilerlediğini ve yerdeki beyaz çlzinin boyunca bastonlarla silâhlı erkek çocuklarının dizildiğini gördük. Evvelâ bir Menuet, sonra bir Kadril yaptılar.

Bu danslar gayet lâtif ve cazibeli bir surette oynandı. Dans esnasında bir cıt bir ses işitmedik. Yalnız musiki yapılacak hareketleri ve hendesi şekillerin canlı kombinozonlarını emrediyor gösteriyordu.

Oyun salonu gayet tatlı bir surette tezyin edilmişti; orada şetaret verici bir manzara ve aydınlık ile karşılaşmıştık. Salonda, herşey güzel; vücudu, kolları, gözleri birlikte terbiye edecek sun'î tertibat mükemmel idi.

Güzel şeyler etrafa neş'e ve zevk havası neşreder. Böyle bir hava insanın manevî teşekkülâtı üzerinde faydalı mes'ut tesirler icra eyler. Zekâ, hissiyat ve bütün insanî havas güzelliğin tesir ve nüfuzu altında iyi bir surette inkişaf eder.

Bunun için çocuğun etrafı ahenkdar ve güzel manzaralar ile çevrilmeli mektebin sert çehresi izale edilmelidir. Ta ki çocuk mektepten kaçmak değil evine dönerken bir kederin ve oraya gelirken içinden gelen bir sevin tesirile iğnelenmiş olsun.

Bu sebeple evvelâ binalar ziya ve hava dalgalarının bol bol girmesine müsaide bir şekilde yapılmalı ve sınıflarda parlak hatıralar yaşatacak tatlı dakikalar geçirtecek surette gülen ışıldayan zinetler vücutta getirmelidir.

Mektep nasıl tezyin edilmelidir? — Mektebi methalinden itibaren çocuğun zevkini, hissini okşıyacak güzel hatlar, renkler, şekiller, hareketler ve sedalarla doldurmalıdır. Madam Jan Girar'ın fikirlerine göre mektep havlusu yeşil nebatat ile örtülmeli ve orada çocuğun hayatına taallük eden ve onlının basit fikirlerinin kavrayabileceği giravürlar bulunmalıdır.

Oyun salonları — Oyun salonlarına çok ehemmiyet vermeliyiz. Salonlar sevimli, ışıklı olmalı ve bir çok oyuncaklarla malî bulunmalıdır. Çocuk orada yağmurdan soğuktan ve bütün sıhhi zararlarından masun tamam serbestisile fikrinin inkişafı ve faydası hesabına oynamalıdır.

Dershane — Dershane sade bir şekilde ve fakat umumî tertibat ile ahenkdar zarif... ve okşayıcı renklerle mülevvin sıralar bulunmalıdır. Sınıf duvarlarında çiçekler, tarlalar, ormanlar ve kayalıklar gibi tabii manzaraları havi tablolar sema gibi canlı ve parlak renklerin irtisamatı göze çarpmalıdır. Bundan başka çatmalara çocuk fikrinin kuvvetlenmesini ve derslerinin kavratmasını teshil edecek terbiyevî müfit yazılar asmalıdır.

Fakat bir çocuk mektebindeki zinetin, süsün genç ve basit ruhlarla münasebeti olmayacak şekilde karışık-

lık ve fazlalık ile mahmul bulunması muvafık değildir. İcabeden tertibat aratılır ve seçilir iken çiçekleri, hayvanları ve çocuğun hergün gözü önünde bulunan eşyanın manzarasını ihmal etmemek nazarı itibara almak lâzımdır.

Madam (A. Besnard) duvarlarda bir gibde menbaı teşkil edecek olan müntehap çocuk resimlerinin bulundurulmasına taraftardır. Bu resimler seri halinde sık sık yenileştirilip değiştirildikçe çocuk ruhunun kabiliyeti hissiyesi önüne arzedilen bu resimler ileride onun mütecessis fakat acemi ruhunu; zorlamaksızın, bozmaksızın daha güzel ve mükemmel tasvirleri idrake kavramağa hazırlıyacaktır.

Bundan başka çocuğun gözü önüne bulunduğu muhitin en ziyade şayanı temaşa mevkilerini koymalıdır. Bu onun her zaman görmekte ve temas etmekte olduğu halde bir kine varamadığı bu tabii güzel iklerin üzerine dikkat nazarının celbine medar olacağından çok faydası olan bir usuldür.

Hülâsa : Güzellik bir mürebbidir; çocukta istatik zevk ve duyguyu uyandırır ve tenmiye eder bunun için çocuk mekteplerini şenlendirmek, zinetlendirmek ve sert manzaraları gidermek lâzımdır.

Dergimizin Yılı (100) Kuruluş

Mesul müdür : Ali Far

KISA HABERLER

§ Evimiz tarafından genel hapisanede açılan kursta okuma ve yazma öğrenmiş olan 40 cezalının 3 Ağustos Pazar günü törende tasdiknameleri dağıtılmıştır. Bu kursta adliye erkânı ile jandarma kumandanı ve Halkevinden bir heyet bulunmuş ve bu münasebetle Halkevi reisi ile öğretmen Dilâver Can tarafından nutuklar söylenmiş ve bu söylevler cezalıları üzerinde çok tesirli olmuştur. Tören esnasında bando güzel havalar çalmış ve cezalıları akşama kadar neşeli bir gün geçirmişlerdir.

§ Bu ayın on üçüncü Perşembe günü evimiz salonunda Bayan Kadriye ile polis memuru İsmailin nikâh töreni yapılmıştır.

Bu törende piyano tarafından İstiklâl marşı çalınmış arsuulusal parçalar terennüm edilmiş ve devletliler izaz olunmuştur.

§ Bu ayın on beşinci günü evimizi ziyaret maksadile Sinoba gelen Bafralı Halkevi gençleri çok samimî bir surette karşılanmış ve misafirlerimiz akşam saat 20 de Sönen ümit piyesini Park sahnesinde ve 1500 kişi önünde temsil etmişlerdir. Bu temsilde rol almış Bafralı arkadaşlar cidden muvaffak olmuşlar ve çok alkışlanmışlardır.

§ Evimiz spor şubesi ile Bafralı misafirlerimiz iki defa voleybol maçı yapılmış ve bu maçlardan birisinde evimiz diğerinde misafirlerimiz üstün gelmişlerdir.

§ Bafralı misafirlerimiz Atatürk ve Cumhuriyet abidelerine çelenkler koymuşlar ve iki gün sonra bütün Sinob gençlerinin candan gelen sevgileri arasında uğurlanmışlardır.

Misafirlerimizin Sinob ziyareti muhitte çok iyi bir tesir bırakmıştır.

§ Bu ayın on altıncı günü evimiz tarafından babaları şehit düşmüş ve çok fakir ailelere mensup 40 çocuk sünnet ettirilmiştir. Sünnet olan çocuklara elbise ve ayakkabı verilmiş ve akşama kadar Park gazinosunda komik Cemil tarafından çocuklar eğlendirilmiştir.

§ Evimiz spor kolu geçen Pazar günü deniz yarışları tertip etmiştir.

Bu yarışlara beşer çifte kancabaşlar ile üçer çifte ve ikişer çifte kıkıllar iştirâk etmiş ve birinci gelenlere ikramiyeler verilmiştir. Sandal yarışlarından sonra yağlı direk ve yüzme yarışları tertip edilmiş ve bu yarışlardada birinci gelenlere hediveler verilmiştir.

§ 24 Ağustosda Dolmabahçe sarayında

açılan üçüncü Türk dil kurultayı münasebetile şehrimizde büyük tören yapılmıştır.

Hazırlanan program mucibince şehir parkında toplanmış ve parkın muhtelif yerlerine konulan radyo ve hoperlor tertibatı ile kurultayın açılışı dinlenmiş ve evimizin bandosu tarafından çalınan İstiklâl marşından sonra kültür direktörü Ertuğrul ile dil şubemiz başkanı Dilâver Can tarafından dilimiz mevzuu ve çok önemli söylevler söylenmiş şehir başdan başa donatılmış ve gündüz ve gece yer yer tezahürat yapılmıştır.

30 Ağustos Zaferin yıl dönümü ve tayyare bayramı münasebetile Sinobda tören yapılmıştır.

Program mucibince saat 9 da Vali ve bütün teşekküller askerlik dairesine giderek ordu tebrik edilmiş ve bundan sonra bando başda olduğu halde Cumhuriyet alanına gelinerek burada evvela İstiklâl marşı çalınmış ve marşdan sonra ordu namına üzerinde askerî elbise olduğu halde Dilâver Can tarafından ağustos zaferi anlatılmış ve müteakiben evimiz başkanı Tevfik Turan kürsiye gelerek Sinobluların evelce verdikleri kararı izah etmiş ve halkı bir günlük işlerinin tutarının yarısının Tayyare cemiyetine teberruuna davet etmiştir.

Halk buradan şehir parkına gelerek Atatürk anıtı önünde Ali Par kürsiye çıkarak söylevini vermiş bundan sonra muallim İbrahimde bu günün mevzuu üzerinde söz söylemiştir. Anıta çelenkler konmuştur.

Akşam şehir baştan başa tenvir edilmiş denizde fener alayları yapılmış ve saat 10 dan sonrada Halkevinde bir balo yapılmıştır. Bu balo sabahın saat ikisine kadar devam etmiştir.

§ Sinobda yapılacak stadyum ile sinema binası prejelelerini tasdik ettirmek ve hemde son sistem bir sinema makinesi sipariş etmek üzere evimiz başkanı Tevfik Turan İstanbula gitmiştir.

§ Üçüncü dil kurultayında evimizi temsil etmiş olan dil şubemiz delgesi İbrahim Akdoğan bu hafta İstanbuldan gelmişlerdir.

Dil kongresi hakkında sinoblulara bir konferans verecektir.

Tashih

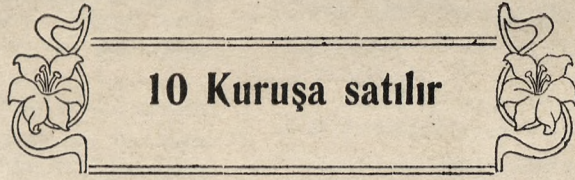
Yedinci sayımızda sinob tarihi hakkında bir mutalaa yazısının 15 nci satrında aqvamın kabilesi yerine (palazi kabilesinden) olacaktı. İkinci sütunun altıncı satrının başına bir (ve) kelimesi ilâve edilecektir.

Aynı satır ortasında noktaya kelimesinden sonra (daha) kelimesi ilave edilecektir.

Dergimizin Yıllığı (100) Kuruştur

Mesul müdürü : Ali Par

10 Kuruş'a satılır

Vatandaş !

Yurdseverliğin aynası olan Dergimiz, kıymetli yazılarınızı sevinçle karşılar.

Bütün yazılar ve müracaatlar Sinob Halkevi Neşriyat Direktörlüğüne yapılır.